

З книги "Світло трави"

Анатолій Кичинський

З книги "Світло трави" (Сімферополь: Таврія, 1979)

Світяться трави, світяться трави.
Міниться-грає проміння трави.
Трави - наліво, трави - направо.
Ген від колиски... гай-гай! до труни...

Світяться трави, світяться трави.
В кожній травині сонце шумить!
Трави - наліво, трави - направо.
Кожна травина в серці щемить.

Хто ж це так густо їх сіяв уперто?
Хто їм наплакав стільки роси?
Хто їх, мов душу свою, обезсмертив?
То все народ твій.
А хто ти єси?

Світяться трави, світяться трави.
Йдеш у вологому світлі трави.
Друже мій бравий - боже мій правий,
Світ сотворивши, себе сотвори.

Право на витвір.
О, як ти нам правий!
В муках народжуй себе - і живи.
Світяться трави, світяться трави.
Та не померкне світло трави!

ПАМ'ЯТЬ

Мости поспалюють дотла,
листи, мов листя пале, спалять,
а пам'ять лиже, мов зола, —
і не спалити вже
ту пам'ять...
І неспалиму і живу,
її, мов книгу, розгортаю.
Все пам'ятаю.
Бо живу.
Тому й живу, що пам'ятаю.

глибокі сніги мели
і соняшники цвіли
і ми на землі жили
і ви на землі жили

легка як перо земля
важка від зерна рілля
малесеньке журавля
над ріллями кружеля

ми знали на що ішли
інакше ми не могли
і землю в яку лягли
нікому не віддали

легка як перо земля
важка від зерна рілля
малесеньке журавля
над ріллями кружеля

На могилу Тараса Шевченка
мов на круги вертають своя
І мала моя Преображенка,

і велика Вітчизна моя.

То на гору, на небо неначе,
не струмок витіка, не ріка –
і вузенька стежина дитяча,
і широка дорога людська.

І широку дорогу цю братську
підіймають над плином Дніпра
і низенька могилка солдатська,
і висока Чернеча гора.

В ГОСТІ ДО МАМИ

В холодні осінні дощі,
в холодні осінні тумани,
закутані в модні плащі,
ми їдемо в гості до мами.

Позаду міська суєта
з автобусними квитками.
Позаду – літа і літа...
Ми їдемо в гості до мами.

Ми їдемо в тихе село,
в якому давно нас немає.
Ми їдемо в тихе село,
яке нас іще пам'ятає.

Ми їдемо в тихе село,
де кожне обличчя – знайоме.
Нам двічі в життя повезло:
ми їдемо з дому – додому.

І знову отам, де райцентр

ледь ледве замріє вогнями,
стрічатиме нас деревце
в дорозі до нашої мами.

І буде стежина сира.
І буде рукою подати
до нашого з вами села,
до білої нашої хати.

Ми їдемо ночі і дні.
Ну як воно сталося з нами,
що їдемо, їдемо – і
ніяк не доїдем до мами?!

Заболіло мені.
Заболіло мені.
В білі шати за хвили вбираюсь.
Повертаюсь до тебе на білім коні.
І, здається, навіки вертаюсь.

Ой, на білім коні серед білого дня!
В білім світі путі не питаюсь.
Серед білих заметів ховаю коня:
непомітно для тебе
вертаюсь.

Білим снігом сади заміта –
не сліди.
Повертаюсь – землі не торкаюсь.
Знаю, в тебе нема ні трави, ні води.
Кінь цього ще не знає...
Не каюсь.

Білим полем, як болем,

так довго іти!
Запекло...
Недаремно караюсь.
Білим полум'ям наші взялися мости.
Я ж до тебе по них повертаюсь.

Не зміліє Дніпра течія.
Голубіє травиця під вербами.
Ми сюди неодмінно повернемо –
на широкі на круги своя.

Золотіє на сонці рілля,
мудре серце чаклує над зернами.
"Ми сюди неодмінно повернемо", —
кожне зерня – і те промовля.

Світ мислителя, світ сівача.
Світле поле за світлими тернами.
Ми сюди неодмінно повернемо.

Світить нам тополина свіча
над світильниками над модерними,
ще й світитися душі навча...

Під крилами птахів та літаків
летить земля за тридев'ять віків.

Летять сузір'я сіл і міст нічних.
Й моя зоря летить в однім із них.

Летять зернята, що і ріллі лежать,
і кулі, що приорані, летять.

І та, що й досі батькові болять, —
вона летить, вона іще летить!..

І я лечу. І мій літак летить,
важким крилом тримаючи блакить.

І грім летить, і найтихіша тиш.
І ти летиш – в неспокій мій летиш.

Коли ж тепер ти спатимеш, коли ж?
Опівночі хоч сина заколиш.

Він, так і не заснувши ні на мить,
летить, мов час, якого не спинить.

І вже до мене в небо крізь дощі
летить сльоза у тебе на щоці,

немов планета в сонця на крилі,
немов планета... з кулями в ріллі,

немов мала жариночка в золі,
немов тривога на землі – землі,

Якої вже торкаються шасі...
І я лечу до тебе – по росі.

Тиша.
Не крони - корони.
Свято зими в сосняку.
Чорні, аж сині, ворони
грають на білім снігу.

Світить незайманий іній.
Мов чорно-біле кіно,
світиться чіткістю ліній
пам'ять, а в ній лиш одно:

начебто гільза патронна,
важко і глухо
до ніг
падає
біла
ворона
в чорний від пострілу
сніг.

ЗИМА
Біле поле, білий ліс,
біла тиша від беріз,
а в тій тиші хата біла -
ніби жінка білотіла,
біла-біла, аж до сліз.

Сиве поле, сивий ліс,
сива тиша від беріз,
а в тій тиші сива хата,
а в тій хаті сива мати -
сива-сива, аж до сліз...

Моя маленька іскро Божа,
пробач за те, що не тривожу,

що я лише згадати можу
свою дитячу акварель:
як зараз бачу хату отчу,
яку підняти в небо хоче
старий скрипучий журавель.

Як зараз бачу хату отчу,
таку далеку хату отчу,
(невже я плачу?) хату отчу,
де на осонні, клич не клич,
на гожий день блакитні очі,
на гожий день глибокі очі
заплющив кручений панич,

де між білизою на дроті,
немов на промені, на дроті,
на золотому тому дроті
чорнява ластівка сидить
і, відслуживши у піхоті,
віддавши молодість піхоті,
шинелька татова висить.

Цвіте акація над маєм
і те цвітіння не минає.
Цвіте акація над маєм,
ясніє стружка золота.
Це ж тато гойдалку ладнає,
оту, якої вже немає..
А мама стежку заміта.

І то між ними не горобчик.
Таки на стежці — не горобчик.
Ну хто ж тоді, як не горобчик?
Невже то я? — стоїть отой
ну так на мене схожий хлопчик,
стоїть на мене схожий хлопчик –
мій найліричніший герой.

Високий світ. Низенькі двері.
Широкий світ. Вузенькі двері.
Веселий світ. Печальні двері.
Сіріє татова шинель...
Те все було не на папері.
Те все було. Не на папері.
І звалось те — не "акварель".